

ljučujući i nagnuće za spolnom aktivnošću s maloljetnikom.

Pedofilija unutar Katoličke crkve je jedan od izazova s kojim se ona mora suočiti i koji mora riješiti. Sami isusovci, autori ove knjige, naglašavaju važnost toga da Crkva prizna krivnju i suoči se s tim problemom unutar svojih struktura. Osobita pozornost se mora posvetiti utvrđivanju kakve se osobe želi za svećenike, te onda pažljivo birati i izabrati one kandidate koji iskreno osjećaju svećenički poziv s jednom jedinom svrhom — djelovati po uzoru na *Isusa Krista*. Relativiziranje svećeničkog poziva u slučaju nekih prekršaja, pozivajući se na ljudsku narav koja je sklona grijehu i zlu, nije nikada bilo korisno, posebice u delikatnim slučajevima poput seksualnog zlostavljanja maloljetnika. Svećenik ima odgovornost prema Bogu, sebi i svojoj savjesti, prema majci Crkvi i laicima, za koje je dužan brinuti u području svojeg djelovanja i njihove duše usmjeravati na pravi put. U trenucima ovih gorućih problema i ljage koja je stavljena na Katoličku crkvu zbog pogrešaka pojedinaca, *pročišćenje* i *obnova* najbolje se mogu izvršiti preko svećenika koji neće samo riječju već i djelima pokazati i dokazati istinsku vrijednost i nadnaravnost Katoličke crkve. Ovo vrijeme naročito iziskuje potvrdu djelima onog što se ponavlja tijekom euharistijskog slavlja: »ovo činite meni na spomen«. Ako to postane običnom formulom koja se svaki dan ponavlja bez istinskog pokazivanja sjedinjenja s Misterijem u djelovanju i ophođenju s bližnjima, gubi se cjelokupni smisao posvećenog života.

Budući da knjiga ne dotiče samo temu pedofilije nego i područje svećeničke formacije, preporuča se cijelom kleru, napose onima kojima je povjeren zadatak odgajanja budućih svećenika.

Rebeka Šimunković

S. Marija od Presvetog Srca Anka Petričević, *Život biraj (O Božjim zapovijedima)*, Symposion, Split, 2010, 108 str.

Deset Božjih zapovijedi, sadržanih u Svetom pismu, bile su kroz tisućljeća temelj na kojima se gradio život pojedinaca, obitelji i naroda, ali i kamen spoticanja i otpora za mnoge. Dekalog je izvor nadahnuća mnogih mističnih duša, poticaj za mnoga literarno-duhovna ostvarenja. U tom nizu književnih djela asketsko-mistične naravi pojavljuje se i knjiga *Život biraj* sestre klarise Marije od Presvetog Srca Anke Petričević, koja nam predstavlja Božje zapovijedi kao prikladno sredstvo da se izabere ono što nam je darovala bezgranična ljubav i milost Boga Oca: život.

U ovoj knjizi autorica prikazuje svaku pojedinu zapovijed, objašnjavajući njezino značenje ne samo u prošlosti nego i u sadašnjosti, posebno ističući kako je svaka od njih u biti usmjerena na čovjekovo dobro jer pokazuje koliko se Bog brine da naši životi u sebi utjelovljuju Njegov, božanski život. Za svaku zapovijed autorica navodi i primjere povrede i neodazivanja Božjem pozivu da se bira istinski i autentičan život, te posljedice takvoga pogrešnog ponašanja.

Predstavljajući Božje zapovijedi, s. Marija od Presvetog Srca poziva se na učenje Crkve, često citirajući točke Katekizma Katoličke crkve, pokazujući na taj način da su mističnost i duhovnost njezine knjige duboko ukorijenjeni u višestoljetnom nauku crkvenog učiteljstva. Zanimljivo je uočiti da autorica ne ostaje na tome, nego da bi potkrijepila univerzalnost i istinitost Božjih zapovijedi u ljudskom rodu, nerijetko se služi i citatima raznih nekršćanskih filozofa, mislilaca i pisaca, poput Platona, Sofokla, Dantea i drugih, koji su u svojim djelima pisali o nepresušnoj vrijednosti i značenju istih onih duhovnih i moralnih načela koja su sadržana u Dekalogu.

U svojoj refleksiji nad Božjim zapovijedima autorica je pridala veću važnost

nekima od njih, poput I., IV. i V., dajući time na znanje da Bog, obitelj i život, kako osobni tako i tuđi, trebaju biti središte naših misli, riječi i postupaka.

Knjiga *Život biraj* potiče nas svojim dubokim i bogatim duhovnim razmišljanjem da se vratimo, kako kaže sama autorica, s. Marija od Presvetog Srca, svoje Stvoritelju i Ocu, opslužujući ovaj pozitivni Božji zakon zapovijedi, koji će nam vratiti mir i radost, utjehu i blagoslov, snagu i sigurnost u životu, a posebno nadu u vječno spasenje.

Alan Modrić

Dragan Nimac (ur.), *Glagoljaško pučko crkveno pjevanje u Šibenskoj biskupiji. Jezera. Župa Gospe od Zdravlja — Jezera*. Pjevana baština. Knjiga 4, Hrvatska kulturna udruga Pjevana Baština, Zagreb 2010, 167 str.

Pred nama je peta knjiga iz niza Glagoljaško pučko crkveno pjevanje u Šibenskoj biskupiji. Cijeli ovaj multimedijalni projekt o glagoljaškom pučkom crkvenom pjevanju pokrenut je s ciljem predstavljanja posebnosti i bogatstva hrvatske pjevane baštine. Ovo izdanje sadrži knjigu o povijesti i crkvenom pjevanju u Jezerima, dva nosača zvuka (CD) te jedan nosač slike i zvuka (DVD).

O povijesti mjesta i župe Jezera piše Šimun Radnić. Jezera su se smjestila na jugoistočnoj strani otoka Murtera, a prvi put se spominju 1298. godine. Narod se tradicionalno bavio vinogradarstvom, maslinarstvom, voćarstvom, ribarstvom i pomorstvom. Ipak, ovo mjesto oduvijek je obilježavao bogat društveni život, što se vidi iz brojnih bratovština i udruga tijekom povijesti. Danas ono broji oko 1000 stanovnika.

Kroz duga stoljeća boravka Hrvata na ovim prostorima gradila se raznolikost i prepoznatljivost u običajima i drugim umjetničkim sredstvima izražavanja. Posebno se razvilo pjevanje, koje je

danas sve ugroženije zbog migracije iz sela u grad. Dr. sc. Dragan Rimac donosi nam povijesne crtice o glagoljaškom pjevanju u župi Jezera. Ono svoj slobodni razvoj započinje u 12. stoljeću, kada papa Inocent IV dozvoljava senjskom biskupu Filipu slavljenje bogoslužja na staroslavenskom jeziku hrvatske redakcije. U 19. stoljeću raznim reformama i modernizacijom sve više nestaju glagoljaški svećenici. Ipak, sve do Drugoga vatikanskog sabora u Hrvatskoj se zadržalo glagoljaško pjevanje na misi.

O samim običajima i praksi glagoljaškoga pučkog crkvenog pjevanja u Jezerima piše etnolog Livio Marijan. Pjevači se primarno sastoje od dvije skupine muškaraca koji tijekom liturgijskih obreda sjede s desne i lijeve strane u svetištu, a žene se pridružuju iz puka. Pjevaju se mise, časoslov te razni liturgijski i paraliturgijski napjevi.

O odnosu svjetovnoga i crkvenoga pučkog pjevanja u Jezerima piše mr. sc. Vedrana Milin Ćurin. Jezera su uspjela sačuvati u svojoj maloj sredini glazbenu tradiciju svojih predaka koja se prenosi s koljena na koljeno. Ta je glazba prvenstveno vokalna te se izvodi isključivo *a cappella*.

Pučki crkveni pjevači stoljećima su miješali pučku svjetovnu glazbu i gregorijanske melodije, stvorivši mnoštvo glazbenih stilova i lokalnih melodija. Glagoljaško je pučko crkveno pjevanje utemeljeno na višestoljetnoj praksi pjevanja na hrvatskom narodnom jeziku, od srednjega vijeka pa sve do danas. Ovo pjevanje i danas živi u mnogim primorskim župama, osobito u razdoblju korizme i vazmenog trodnevlja, a u nekim župama i tijekom cijele godine. Predstavlja jedinstvenu kulturnu i povijesnu baštinu našeg naroda, stoga je i potrebno da se ona očuva. Za svaku je pohvalu multimedijalni pristup u kojem se pjevanu baštinu ujedinjuje u jednu cjelinu — pisanje, govor i pjevanje. Izdanje je također vrlo bogato fotografijama iz povijesti i sadašnjosti samog mjesta i njego-